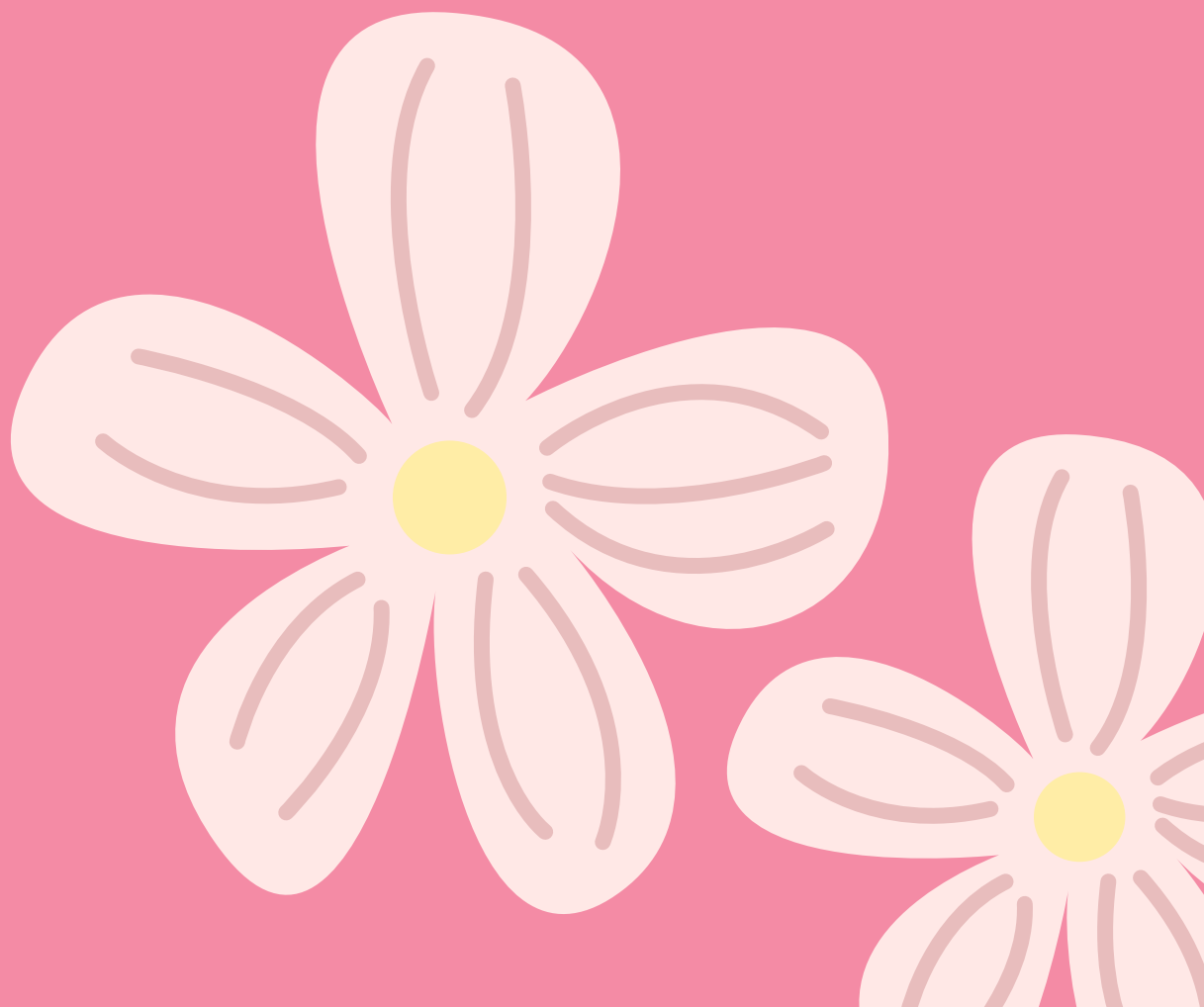

Przed Państwem zestaw świeżych owocowych zabaw, które mogą towarzyszyć tygodniowi czytania wierszyków z książki *Sprawki truskawki*. Można je realizować w grupach przedszkolnych lub na zajęciach popołudniowych z grupami dzieci w wieku od 3 do 8 lat. Łączą one wesołą, kreatywną zabawę grupową z pracą nad rozwijaniem kompetencji poznawczych i porządkowaniem wiedzy o owocach.

U podstaw proponowanych zabaw stoją zasady pedagogiki twórczości.

Oznacza to, że:

- poprzez literaturę budujemy w dzieciach ciekawość świata i wspieramy krytyczne myślenie;
- inspirujemy, ale pozostawiamy dzieciom przestrzeń na wyobraźnię i formowanie własnego spojrzenia na świat;
- tworzymy bezpieczne pole do eksperymentów i uczymy wyciągania z nich wniosków;
- budujemy poczucie własnej wartości każdego: każdy pomysł jest dobry, nie ma podziału na dobre i złe odpowiedzi;
- pobudzamy zmysły;
- poprzez kreatywną zabawę budujemy dobre relacje w grupie i warunki do współpracy;
- zanurzamy się w świat dziecka z szacunkiem dla jego granic. Nie nakłaniamy dzieci do „dorosłego” myślenia. Dzieci mają prawo być dziećmi i bawić się jak dzieci.

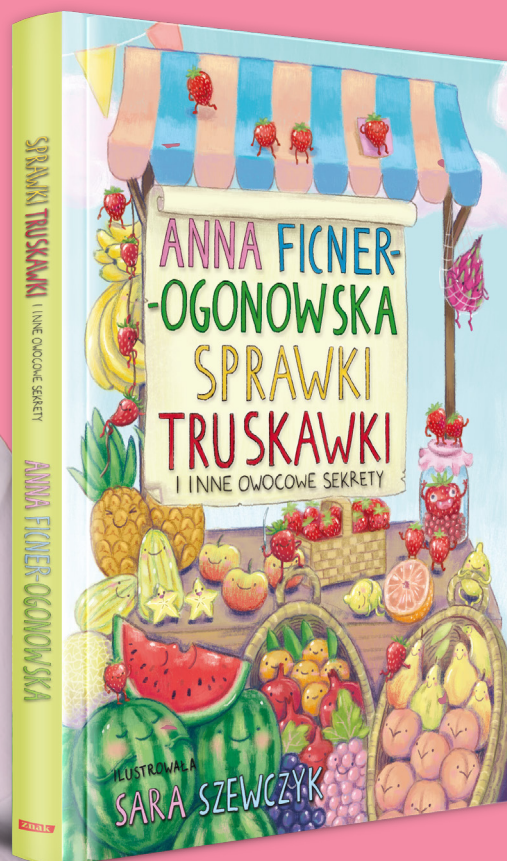
PRACUJ TWÓRCZO - co to znaczy?

- Nie zakładaj istnienia jedyne go słusznego rozwiązania, jedynej słusznej odpowiedzi.
- Pobudzaj do myślenia poza schematami.
- Pozwól dzieciom na porażki, bo one wiele nas uczą.
- Wiele zabaw nie musi albo wręcz nie może odbyć się według ściśle zaplanowanego schematu – eksperymentuj, modyfikuj, bądź elastyczna/y!
- Zachęcaj dzieci do zadawania pytań.
- Otwórz się na pomysły dzieci, podążaj za nimi – na ile to możliwe.
- Nie odrzucaj żadnych pomysłów, ale zachęcaj do szukania argumentów za i przeciw.

Co znajdziecie w tym zestawie:

Przygotowaliśmy tygodniowy zestaw aktywności inspirowanych książką *Sprawki truskawki i inne owocowe sekrety* autorstwa Anny Ficner-Ogonowskiej. Każda propozycja na dany dzień zawiera kilka aktywności, łącząc różne zabawy – na przykład **słowne, ruchowe, plastyczne, teatralne**. Można z nich korzystać dowolnie – w całości lub wybierając te, które najbardziej spodobają się danej grupie. Znajdziecie tu również Państwo szereg podpowiedzi, jak upraszczać lub utrudniać zadania, tak by dopasować je do poziomu rozwojowego dzieci.

Proponujemy, by każde zajęcia poprzedzać wspólną lekturą dowolnych wierszyków z książki. Będzie to wspaniały wstęp do dalszych działań!

PONIEDZIAŁEK

ANANAS W KALESONACH

Wesoła zabawa słowna, która przerodzi się
w działanie plastyczne

POTRZEBNE BĘDĄ:

- miękka piłeczka lub owoc, które posłużą jako przekaźnik głosu (mówi ten, kto ma je w ręku),
- kawałki kolorowej bibuły,
- wykałaczki,
- podarta na małe kawałki folia aluminiowa,
- kawałki wąskich kolorowych wstążeczek,
- taśma papierowa lub dwustronna,
- nożyczki,
- 3 (twarde) banany, 3 (twarde) gruszki, 3 jabłka (ilość materiałów dostosuj do ilości dzieci w grupie).

Usiądźcie w kręgu. Pokaż dzieciom ilustracje z książki, np. te ze strony 6, 10, 17 lub 50.

Zaproponuj dzieciom zabawę z użyciem wyobraźni.

Zapytaj:

A co by było, gdyby owoce nosiły ubrania? Czy możecie sobie wyobrazić banany w dzinsach, kiwi w sweterkach, gruszkę w rajstopach albo awokado w nausznikach?

Daj dzieciom do ręki piłeczkę lub owoc (najlepiej twarde – jabłko będzie dobrym, bezpiecznym wyborem). Poproś, by dzieci przekazywały go sobie z ręki do ręki. Ten, kto ma piłeczkę lub owoc w ręce, wymienia, zgodnie z powyższym przykładem, nazwę wybranego przez siebie owocu ubranego w jakąś część garderoby.

Uwaga! Przy tym ćwiczeniu stwórz wesołą atmosferę! Pozwól dzieciom na śmiech i wygłupy – żaden pomysł nie jest zbyt szalony, żeby go wypowiedzieć!

WSKAZÓWKI

WSKAZÓWKI

- Jeśli pracujesz z młodszymi dziećmi, możesz jeszcze przed zabawą „rozruszać” je, prosząc o wymienienie jak największej ilości nazw owoców i jak największej ilości nazw ubrań. Chodzi o to, by przypomnieć, jakie są owoce i ubrania, poszerzyć dostępne skojarzenia, by móc wyjść poza jabłka i gruszki czy spodnie i sukienki.
- Jeśli pracujesz ze starszymi grupami, możesz poprosić, by dzieci postarały się, aby w „rundce” nie powtórzyła się ani jedna nazwa owocu i garderoby!
- W najstarszej grupie możesz również podzielić dzieci na dwie lub trzy drużyny i poprosić, by naradziły się i wymyśliły swoje przykłady. Następnie możecie przeprowadzić zabawę w formie konkursu – drużyny na przemian podają swoje pomysły, aż którejś drużynie wyczerpią się one i powie „pas”.

W drugiej części zabawy przygotuj na 3 stolikach kawałki kolorowej bibuły, wykałaczki i podartą na małe kawałki folię aluminiową. Możesz również przygotować taśmę papierową lub dwustronną i nożyczki.

Podziel dzieci na 3 drużyny: jednej z nich wręcz 3 (twarde) banany, drugiej 3 (twarde) gruszki, a kolejnej 3 jabłka.

Poproś, by dzieci, używając dostępnych materiałów, ubrały swoje owoce – każdy w inny sposób.

Połamane wykałaczki mogą posłużyć do mocowania materiału do owocu.

Na koniec przeprowadźcie owocowy pokaz mody, oklaskując każdą drużynę. Możecie też użyć „ubranych” owoców do stworzenia krótkich spontanicznych scenek teatralnych w zaimprovizowanym teatryku.

WSKAZÓWKA:

- Jeśli chcesz, możesz zakupić gotowe „oczka” lub przygotować je samodzielnie, korzystając z papieru samoprzylepnego. Rozdaj po parze oczu na każdy owoc i poproś, by dzieci je przykleiły. Dzięki oczom dzieciom łatwiej spersonifikować owoc.

WTOREK

PORZĄDKI W SPIŻARCE

Ucząca zabawa w porządkowanie,
poprzedzona dynamiczną rozgrzewką

POTRZEBNE BĘDĄ:

- Różne owoce – najlepiej, by było ich około 12–15 różnych rodzajów, po 3 sztuki z każdego. Jeśli masz taką możliwość, przynieś prawdziwe owoce. Jeśli nie – skorzystajcie z kart rysunkowych, które znajdziecie w załączniku nr 1.
- W załączniku nr 2 znajdziesz wzór kredensu w spiżarce. Jeśli masz taką możliwość, przerysuj go w 3 egzemplarzach na karton lub szary papier albo skseruj na papierze o formacie A3 lub większym.

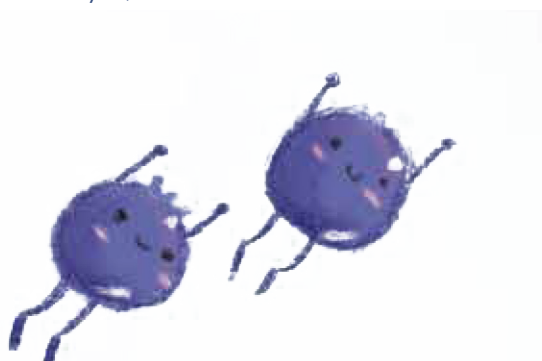
ROZGRZEWKA

Zanim przejście do porządkowania spiżarki, proponujemy małą ruchową rozgrzewkę:

Poproś dzieci, by dobrały się w pary. Pary stają naprzeciwko siebie. Poproś, by jedno z dzieci wcieliło się w dowolny wybrany przez siebie owoc, drugie zaś będzie zmieniać role (oczywiście po każdej rundzie możesz zaproponować zmianę).

PROPONUJ KRÓTKIE SCENKI DO ODEGRANIA W PARACH:

- Kucharz myje owoc (przez przypadek włącza zbyt gorącą wodę).
- Ślimak lub ptak podgryza owoc wiszący na drzewie, a owoc broni się i próbuje go odganiać.
- Owoce jest bardzo zdumiony, bo spotyka większy od siebie owoc, który przechwala się, jaki to jest wspaniały.
- Owoce wpada do miksera (druga osoba jest mikserem).
- Owoce zostaje obficie podlany przez ogrodnika.
- Owoce leży na straganie i namawia do tego, by go kupić (druga osoba jest kapryśnym kupującym) itd.

WSKAZÓWKI

WSKAZÓWKI

- Dbaj o to, by ruch był bezpieczny, a dotyk – jeśli się pojawi – komfortowy dla wszystkich i pozbawiony realnej przemocy.

SPIŻARNIANE PORZĄDKI

Podziel dzieci na 3 zespoły. Każdy zespół otrzymuje jeden „kredens” oraz zestaw owoców (po 1 z każdego rodzaju). Ich zadaniem jest naradzenie się, a następnie uporządkowanie owoców na półkach w taki sposób, by owoce na każdej półce coś ze sobą łączyło.

Na początek możesz przejąć rolę prowadzącego i podpowiadać, np.:

Na najwyższej półce ułóżcie wszystkie owoce, które są okrągłe, na środkowej te, które mają plamki.

Potem zróbcie miejsce dla wszystkich owoców z ogonkiem. A na kolejnej półce ułóżcie te, które są kwaśne.

Wskazówki:

- Zwróć uwagę, żeby swoimi podpowiedziami wskazywać rozmaite możliwości klasyfikowania owoców – od walorów wizualnych, przez smakowe, „wiedzowe” (np. te, które jemy po obraniu ze skórki; te, które dojrzewają w ciepłych krajach, lub te, które mają więcej niż 1 pestkę) lub też kategorie zupełnie niespodziewane. Możesz powiedzieć na przykład:

Ostatnią półkę zarezerwujcie dla owoców, których smaku nie znosicie.

Lub

dla tych, których nazwy zaczynają się na literę A,

lub

dla tych, które się rozciapciują.

- Jeśli jakiś owoc pasuje do kilku kategorii, dzieci mogą przeciąć go na pół (oczywiście z twoją pomocą).
- Bardzo istotne, żebyś w drugiej części tego zadania pozwolił/a dzieciom na naradzenie się w zespołach i samodzielne rozłożenie owoców na takie półki, jakie same wymyślą. Poproś, by nie sugerowały się twoimi przykładami, ale poszukały własnych pomysłów. Ważne, by na każdej półce znalazły się co najmniej 2 owoce. A także, by znaleźć miejsce dla każdego owocu (każdy musi pasować do którejś kategorii).
- A jeśli zabraknie półek? Nie ma problemu! Dzieci mogą dorysować kolejne!
- Koniecznie podpisz półki zgodnie z tym, co zaproponują dzieci.

Kiedy skończycie, możesz zdjąć wszystkie owoce z półek i zamienić grupy. Poproś, by nowa grupa poukładała owoce na półkach zgodnie z podpisami pozostawionymi przez poprzedników (musisz im je odczytać). Ze starszymi dziećmi możecie to zadanie wykonać na czas!

Jeśli używaliście prawdziwych owoców, na koniec zróbcie z nich sałatkę!

ŚRODA

CZAS NA PLEBISCYT JABŁKOWY

Pyszne ćwiczenie uruchamiające zmysły

PRZYGOTUJ:

- Jabłka 5–8 różnych gatunków (po 3 z każdego).

Podpowiadamy: najlepiej w tym celu udać się na targ lub do dużego supermarketu. Im bardziej charakterystyczne i różniące się między sobą „okazy”, tym lepiej. Wybieraj więc śmiało takie, które mają skazy, ogonki, plamki, są lekko obite, niedojrzałe itd.

Nie zapomnij zapakować jabłek do osobnych toreb i podpisać je, żeby wiedzieć, które są które.

Po umyciu jabłek po jednym z każdego gatunku połóż na talerzyk (na którego spód naklej dla pewności karteczkę z nawą gatunku). Drugą i trzecią sztukę pokrój na małe kawałki. Kawałki włóż do osobnych, podpisanych nazwą gatunku miseczek.

- 3 pudełka, z których zbudujesz prowizoryczne podium,
- Jeśli masz ochotę, mała papierowa korona lub czerwona wstążka, która zastąpi szarfę zwycięzcy.
- Jeśli chcecie włączyć rodziców w zabawę, możecie wydrukować kartę znajdującą się w załączniku nr 3 w ilości odpowiadającej liczbie dzieci w grupie.

Usiądźcie w kręgu.

Przeczytaj dzieciom wierszyk ze strony 12 i 13, a następnie pokaż towarzyszące tekstowi ilustracje. Na początek możesz puścić w krąg pierwsze jabłko (niepokrojone) i poprosić dzieci o podanie jego 3 cech (np. twarde, małe, plamiste). To samo zrób z każdym kolejnym, pozwalając dzieciom zauważyć, czym poszczególne jabłka różnią się od siebie. Możesz zapisywać te obserwacje na tablicy, przy nazwach poszczególnych gatunków.

Podobnie postępuj z pokrojonymi jabłkami - miseczkę z pierwszym jabłkiem puść w krąg. Poproś dzieci o poczęstowanie się. **Po zjedzeniu dzieci mają za zadanie wspólnie wskazać 3 cechy tego jabłka – na przykład „słodkie, twarde, bezzapachowe”.**

Po zbadaniu wszystkich okazów możecie przystąpić do wyborów.

Siądźcie wokół stołu, na którym ustaw podium zrobione z 3 pudełek.

Pozwól dzieciom wybierać ich faworytów w różnych kategoriach.

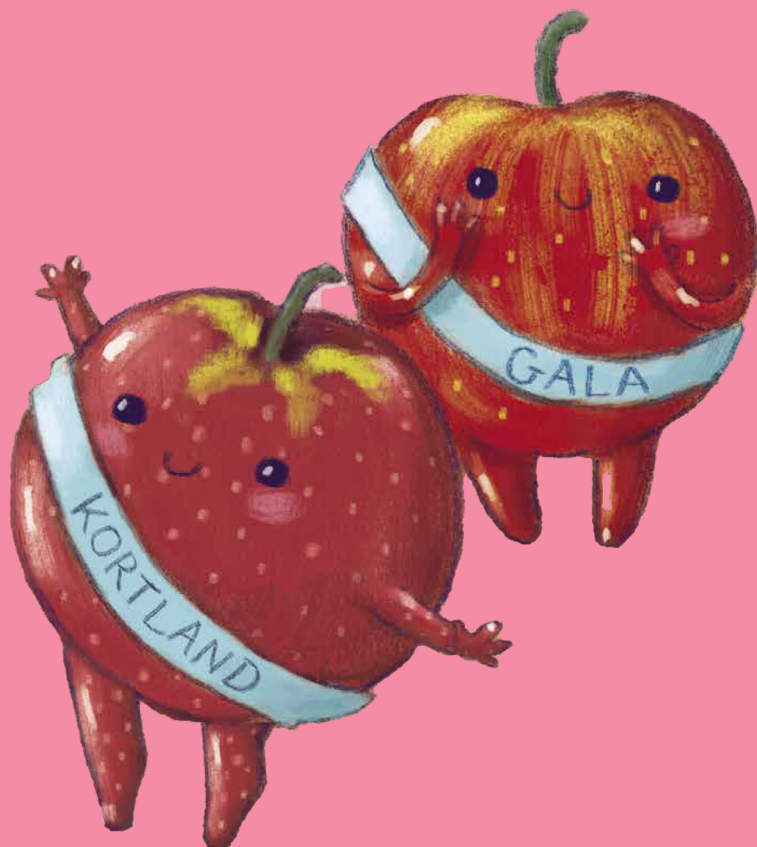
Na przykład:

- najbardziej czerwone jabłko
- największe jabłko
- najbardziej soczyste jabłko
- najkwaśniejsze jabłko
- najciekawsze w smaku lub wyglądzie jabłko itd.

Czytaj dzieciom nazwy poszczególnych gatunków.

No i oczywiście spróbujcie wyłonić **NAJLEPSZE** jabłko lub **NAJBARDZIEJ JABŁKOWE JABŁKO** (choć warto zaznaczyć, że nie musicie być co do tego jednogłośnie zgodni), dla którego przygotujecie specjalny wieniec lub czerwoną szarfę.

WSKAZÓWKI

- Oczywiście nie jest konieczne, by dzieci nauczyły się nazw wszystkich gatunków jabłek. Wystarczy, by się z nimi osłuchały – być może przyda się im to w późniejszym życiu. Porozmawiajcie też o pochodzeniu jabłek – które z nich to nasze rodzime odmiany, a które przyjechały do nas z daleka.
- Po zakończonej zabawie możesz zachęcić dzieci, by namówiły rodziców na podobny plebiscyt w ich domach. Jeśli macie ochotę, możecie wydrukować i rozdać kartę pracy, znajdującą się w załączniku nr 3 – na niej rodzice mogą zapisać, a dzieci narysować swoich faworytów. Po kilku dniach wróćcie do tematu i porozmawiajcie o tym, jakie są ulubione jabłka w domach dzieci.
- Ze starszymi dziećmi możecie również pobawić się w proponowanie nowych gatunków jabłek – dzieci mogą wymyślić dla nich własne nazwy i ulepić je z plasteliny. Ważne, by opowiedziały, jaki jest ich smak, kształt, skąd pochodzą itd.

CZWARTEK

JEŚLI TO NIE BANAN, TO CO...?

Owocowe rozkręcające kreatywności

PRZYGOTUJ

- 3 charakterystyczne w wyglądzie owoce, np. banan, czereśnia i melon,
- kilka cytryn pokrojonych na plasterki, tak by było po 1 plasterku na każde dziecko,
- kartki i kredki,
- karty pracy (załącznik nr 4 dla młodszych lub załącznik nr 5 dla starszych dzieci) – wydrukuj je w ilości odpowiadającej liczbie dzieci w grupie.

Rozgrzewka

Usiądźcie w kręgu. Połóż owoce na środku. Poproś, by każdy spróbował sobie wyobrazić, że te znajdujące się na środku przedmioty przestają być owocami, a stają się... – no właśnie, czym? Każde dziecko kolejno może wejść do środka, wybrać jeden z owoców, skojarzyć go z czymś, co jest do niego podobne. A następnie dokończyć zdanie:

„To nie...! To...” – przykładowo: „To nie czereśnia, to kolczyk!”

Ważne, by swój pomysł zaprezentować w postaci gestu/miniscenki. Ćwiczcie przy tym wasze umiejętności aktorskie!

Zabawa plastyczna

Plasterki cytryny połóż na papierowym ręczniku, żeby odsączyć nadmiar soku.

Daj każdemu dziecku kartkę papieru, połóż na niej plasterki cytryny w dowolnym miejscu.

Powiedz:

To nie plasterki cytryny, ale... – możecie skojarzyć ten kształt, z czym tylko chcecie, i dorysować zgodnie ze swoim pomysłem resztę rysunku.

WSKAZÓWKI

WSKAZÓWKI

- To, gdzie położysz plasterkę, ma znaczenie! Na przykład jeśli umieścisz go w prawym górnym rogu, 90% dzieci skojarzy go ze słońcem. Unikaj więc tego miejsca lub podkreśl, że dzieci mogą same przesunąć plasterkę w dowolne miejsce na kartce.
- Podobnie możecie oczywiście bawić się także z innymi owocami. Ze względu na ciekawy kształt, fakturę i kolor szczególnie polecamy (w sezonie) przekrojoną w poprzek truskawkę, przekrojonego wzdłuż banana, plasterkę arbuza (choć ze względu na soczystość może stwarzać pewne problemy) lub lekko obsuszony kawałek mandarynki.

PRACA Z KARTĄ PRACY

Jeśli macie ochotę kontynuować zabawę kreatywną, możesz wydrukować jedną z dwóch kart pracy – w wersji dla młodszych dzieci (załącznik nr 4) lub w wersji dla starszych (załącznik nr 5). Może to być zadanie indywidualne, praca domowa lub wasze wspólne działanie.

PIĄTEK

CO POTRAFIĄ OWOCE?

Ruchowo-budownicze zabawy o owocowych supermocach

PRZYGOTUJ

- 3 owoce (proponujemy wybrać takie, które są twarde i trwałe – np. cytryna, melon i grejpfrut).

Rozgrzewka

Zacznijcie od rundki, w której zbierzcie jak najwięcej odpowiedzi na pytanie: co potrafią owoce? Każda odpowiedź, nawet ta zaskakująca, jest super!

W końcu na to pytanie można udzielić bardzo wielu odpowiedzi (szczególnie po przeczytaniu książki **Sprawki truskawki!**).

Owoce mogą na przykład:

- turlać się
- ozdabiać
- pachnieć
- wypuścić korzonki
- wyleczyć chorobę (np. katar)
 - zepsuć się/zgnić
- zatruć kogoś (niektóre)
- rozpływać się w ustach
 - zrobić plamę, itd.

WSKAZÓWKI

WSKAZÓWKI

- Twoją rolą jest podpowiedzieć trochę dzieciom – ty sam/sama również weź udział w burzy mózgów i poprzez swoje odpowiedzi, nakierowuj dzieci. Na przykład jeśli skończą się pomysły dotyczące wyglądu owoców, możesz podrzucić obszar smaku.
- Spróbujcie zebrać bardzo dużo różnych odpowiedzi. Jeśli dziecko powie coś, co wyda się nieuzasadnione, dopytaj być może dokonało skrótu myślowego albo nie zrozumiało pytania.

OWOCOWA KOMISJA MIESZKANIOWA

Siądźcie na krzesłach w kole. Rozdaj dzieciom po jednej karcie owoców (tak by każde dziecko miało inny owoc). Upewnij się, czy każde dziecko zna owoc, który wylosowało. Jeśli nie, może się z kimś zamienić.

Poproś, by jedno dziecko weszło do środka, pozostawiając puste krzesło. Usuń to krzesło. Teraz stojące w środku dziecko mówi:

„Czy wasz owoc też potrafi...” – i dokańcza zdanie w dowolny sposób, ale odnosząc się do „swojego” owocu.

Przykład:

„Czy wasz owoc też potrafi ściągnąć skórkę?”

Osoby, których odpowiedź w odniesieniu do wylosowanych przez nie owoców brzmi „tak”, mają za zadanie jak najszybciej zamienić się miejscami. Ten, kto pozostanie na środku, kontynuuje zabawę.

TOR PRZESZKÓD

W ostatniej części zabawy możecie zbudować tor przeszkód dla wybranych 3 owoców (proponujemy wybrać takie, które są twarde i trwałe – np. cytryna, melon i grejpfrut). W tym celu podziel dzieci na 3 grupy, każda niech zajmie się jednym z owoców. Możecie użyć przedszkolnych sprzętów i zabawek do zbudowania rozmaitych „wyzwań” – na przykład można stoczyć owoc po materacu, przeturlać go przez tunel z rulonu papieru, turlikać go slalomem pomiędzy klockami albo przetoczyć go po kredkach...

GIMNASTYKA

Teraz możecie wyszaleć się ruchowo. Poproś, by stanęło w rozproszeniu, tak, by każde miało swoje bezpieczne miejsce. Kolejno podawaj przykłady i proś dzieci, by wczuły się w rolę owocu:

Jesteś bananem, który próbuje się wyprostować (ale idzie mu to bardzo ciężko, bo jak wiadomo, banan jest krzywy).

Jesteś śliwką, którą wiatr próbuje strącić z drzewa, ale się nie chcesz tak łatwo urwać.

Jesteś cytrynką, którą ktoś wyciska.

Jesteście winogronami i bardzo nie chcecie dać się rozdzielić.

Jesteś mandarynką i właśnie zrzucasz swoją skórkę.

Jesteś awokado i na początku zgrywasz twardziela, ale po chwili robisz się w środku całkiem mięciutki.

Jesteś twardym kokosem, który spadł z palmy i teraz turlika się po plaży...

itd. – możesz oczywiście dodawać swoje pomysły lub poprosić o to dzieci.

Stwórzcie całą grupą dowolną techniką plastyczną kosz waszych ulubionych owoców. Może to być praca trójwymiarowa lub płaska (np. obraz malowany farbami, kolaż lub co tylko chcecie).

Jury przy ocenie zadań konkursowych będzie brało pod uwagę:

- pomysłowość wykonania i plastyczną efektowność
- stopień samodzielności wykonania przez dzieci.

Nagroda główna: spotkanie w waszym przedszkolu z autorką książeczek Anną Ficner-Ogonowską oraz 25 egzemplarzy *Sprawek truskawki oraz innych owocowych sekretów* i 25 egzemplarzy *Wybryków papryki oraz innych historii o warzywach*.

Drugie miejsce to 15 egzemplarzy *Sprawek truskawki oraz innych owocowych sekretów* i 15 egzemplarzy *Wybryków papryki oraz innych historii o warzywach*.

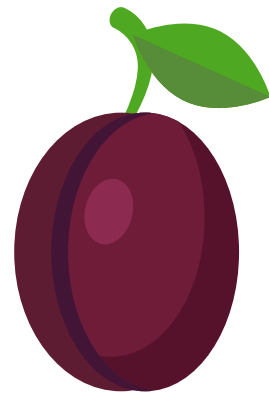
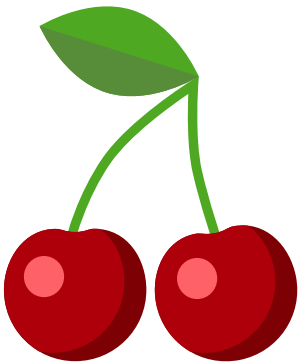
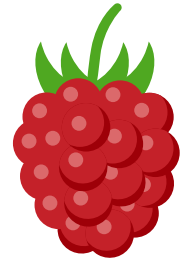
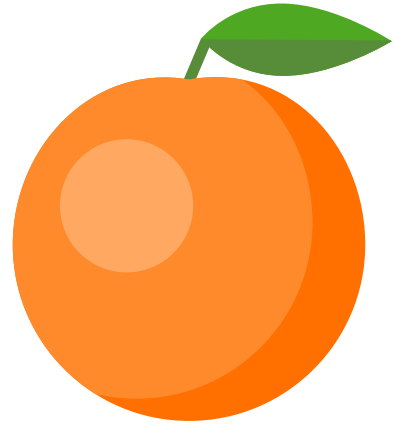
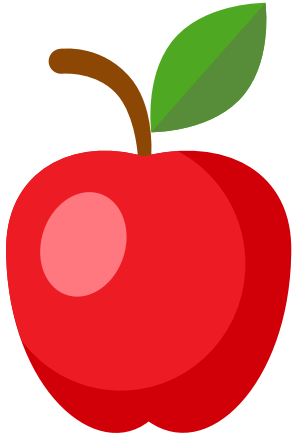
Zdobywcy **trzeciego miejsca** otrzymają 10 egzemplarzy *„prawek truskawki oraz innych owocowych sekretów* i 10 egzemplarzy *Wybryków papryki oraz innych historii o warzywach*.

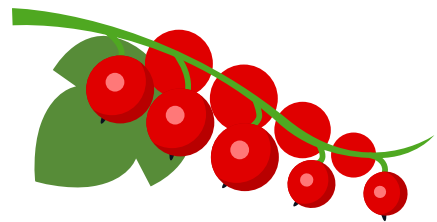
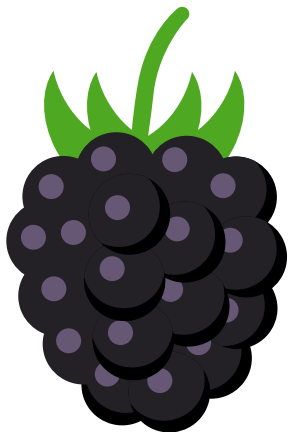
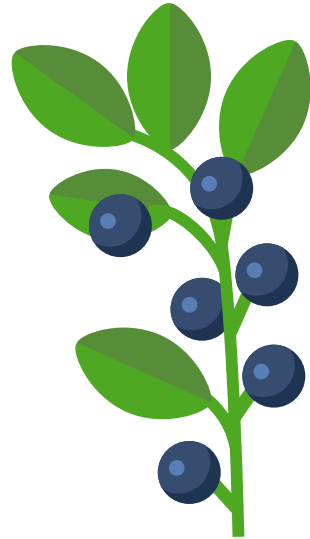
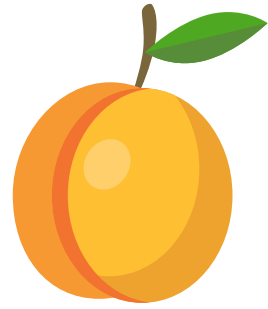
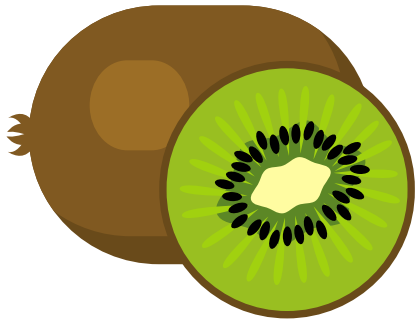
Na wasze prace czekamy do 15 grudnia!

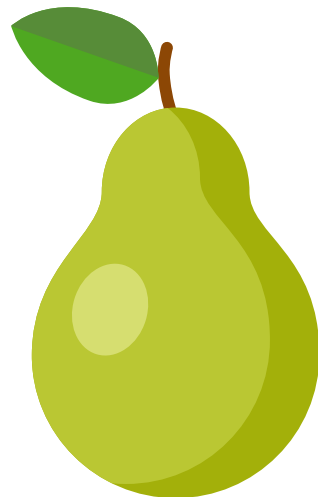
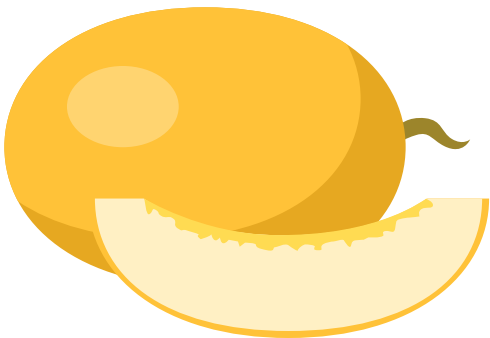
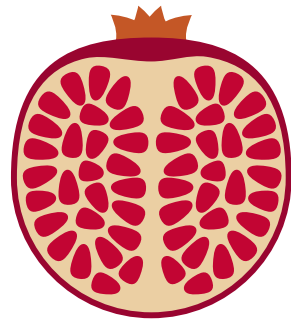
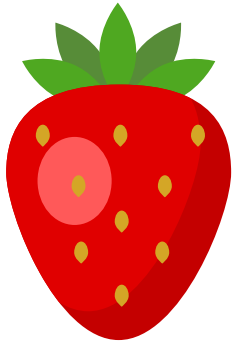
Skany lub zdjęcia wyślijcie na adres caban@znak.com.pl

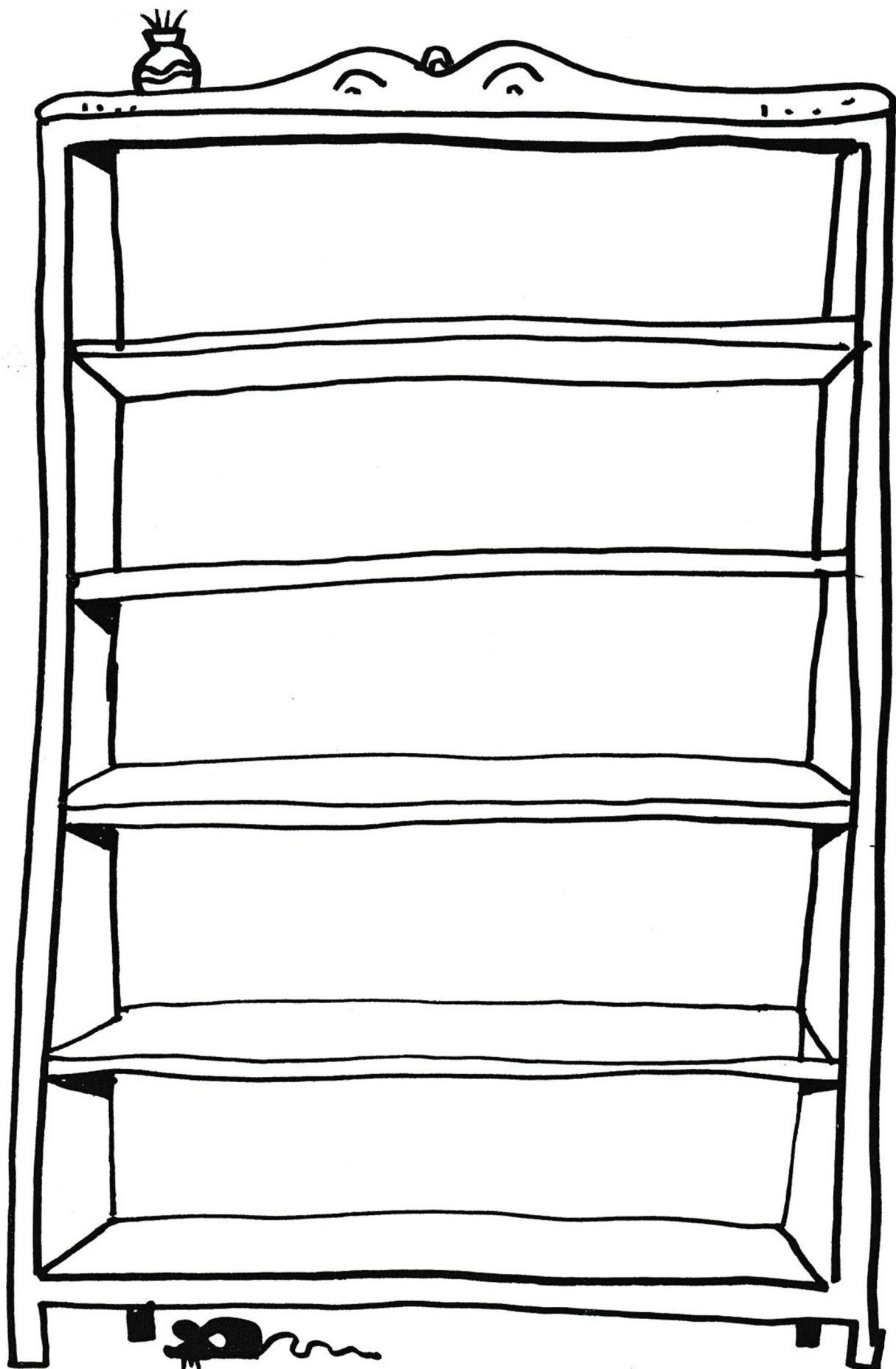
AUTORKA POMYSŁÓW ZABAW:

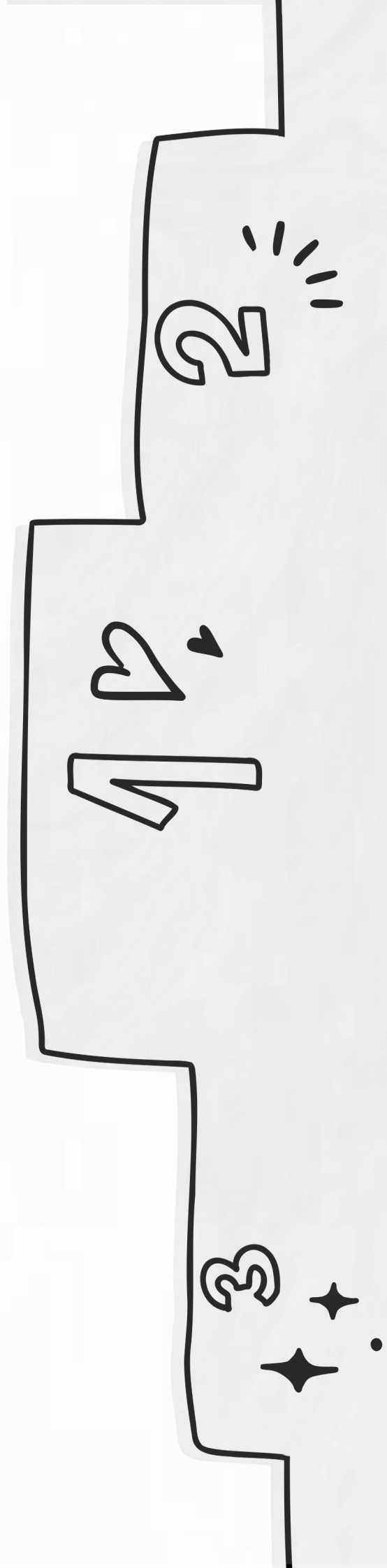
Maja Dobkowska – pedagog kreatywności, trenerka kompetencji miękkich, autorka programów edukacyjnych dla dzieci oraz programów rozwojowych dla dorosłych, a także gier i narzędzi szkoleniowych. Od lat pracuje na styku edukacji i kultury, tworząc materiały i prowadząc warsztaty dla dzieci i młodzieży. Trenerka Odysei Umysłu.

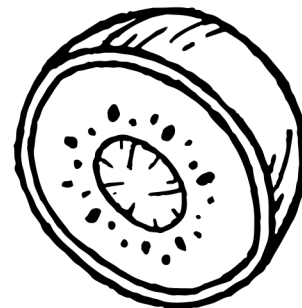
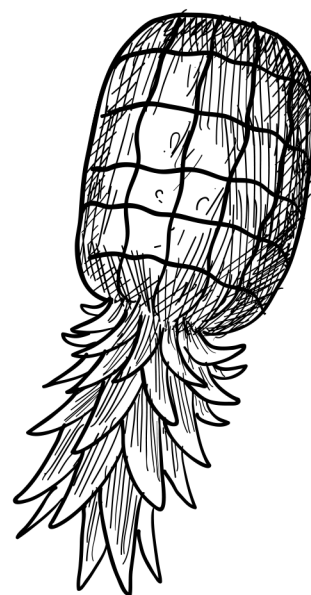
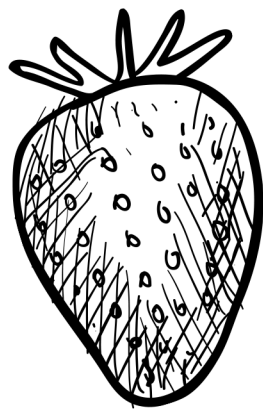
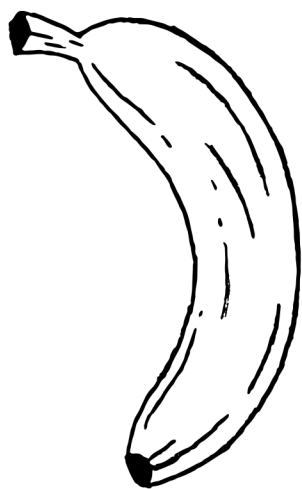

Czas na OWOCO-AUTA! Każdy z owoców zamień
w inny pojazd – jeżdżący, latający, a może nawet pływający...?
Ty decydujesz!

Litery? A może owoce? Każdą literę zamień w jakiś owoc.

